

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2023-2024 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI

A
KİTAPÇIK
TÜRÜ

I. DÖNEM II. YAZILI MAZERET SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
9. SINIF

SABAHA
OTURUMU

Adı ve Soyadı : .....
Sınıfı / Şubesi : .....
Öğrenci Numarası : .....

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 20 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılamayacak durumdaysa öğretmeninize bildiriniz.
3. Kitapçık türünü ve oturum bilgisini cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. Bu kitapçıkta yer alan her bir sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Cevaplarınızı, cevap kâğıdındaki ilgili yuvarlağın dışına taşırmadan siyah kurşun kalemle işaretleyiniz.
5. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan siliniz.
6. Soru kitapçığı üzerine yapılan işaretlemeler değerlendirmeye alınmayacaktır.
7. Soru kitapçığındaki boş alanları soru çözümleri için kullanabilirsiniz.
8. Her bir soru 5 puandır.
9. Puanlama, yanlış cevaplarınız dikkate alınmadan sadece doğru cevaplarınız üzerinden yapılacaktır.

1. I. Resim
II. Tiyatro
III. Hat
IV. Bale

Numaralanmış sanat dallarından hangileri
görsel (plastik) sanatlar içerisinde yer alır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

2. Beyaz, mehtaplı bir geceydi. İskelede yatan vapurların bacaları hafif hafif dumanlar çıkarıyordu. Bazen bir vapur, denizin içindeki bir başka ışıklı vapurla beraber iskeleye yanaşıyor, üç beş kişi merdivenlerden hızlı hızlı inip çıkıyordu.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?

- A) Sade ve anlaşılır bir anlatıma sahiptir.
B) Öznel bir anlatım sergilenmiştir.
C) Gözlemci bakış açısıyla yazılmıştır.
D) Anlatım, üçüncü kişi ağızından yapılmıştır.
E) Açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmıştır.

3. Hafız Nuri Efendi, kapının arkasından şemsiyesini aldı, yavaşça sokağa çıktı. Bir yanında bakkal, diğer yanında tekkenin mezarlık duvarı vardı. Karşısındaki iki evin arasında bir boş arsadan demir yolu görünüyordu. Evlerden birinin kamburlaşmış belini üç uzun direklerle desteklemişler. Bir tramvay arabası titreyerek, sarsılarak geçti; Yedikule tarafına gitti. Sokaklar boş; bir adam, kolunun birini öne doğru sallandırarak, ayağının birini sürükleyerek geçti. O da gözden kaybolunca sokak yeniden boş kaldı. Birdenbire bir gürültü duyuldu. Yaklaşan trenin sesiydi bu. Edirne'den gelen bir yük treni yerleri sarsarak, evleri sarsarak, hızla geçip gidiyor.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi
söylenemez?

- A) Hafız Nuri Efendi'nin sokağa çıkma sebebi konu edilmiştir.
B) Sokağın ve sokaktan geçen bir kişinin durumu betimlenmiştir.
C) Bir tramvayın nereye gittiği, bir trenin nereden geldiği belirtilmiştir.
D) Bir olay örgüsü değil hayatın belirli bir kesiti ele alınmıştır.
E) Belirli bir tarih yoktur, anlatılanların geçtiği zaman belirsizdir.

4. Yüzümü usulca göğe yasladım. Gözlerimde kanat çırpıyor martılar. Bulut bulut parçalanmış gökyüzünü seyrediyorum. Bulutlar mı üstümüze koşuyor yoksa ben mi bulutların altındayım, bir türlü kestiremiyorum. Saklambaç oynarcasına bir görünüp bir kaybolan güneş de alıp götürüyor beni düş dünyamın derinliklerine.

Bu parçayla ilgili,

- I. Öğretici bir metinden alınmıştır.
- II. Estetik zevk vermek amacıyla yazılmıştır.
- III. Açıklayıcı anlatım biçimi kullanılmıştır.
- IV. Çağrışımlı yönünden zengindir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) II ve IV

5. Nesli tükenmiş dediklerinden biri İsmail Usta, nakkaş. Özellikle camilerin tezyinatı ile ömrünü geçirmiş. Derneğin Erzurum Şubesi'ni açtıklarında sağ olsun, gelmiş boya işlerini yapmıştı. Yaşlı bir halk bilgesi, eski kültürümüzün son yadigârlarından. Derneğimizin pencerelerini süsleyecek perdelerin üzerine klasik motiflerin bazı şablonlarını geçirerek işaretlemiş sonra da Neslihan bunları evde işlemişti. Sağdan soldan masa, sandalye bulmuşlardı. Kendisi evden bir kilim getirmişti. Küçük bir oda idi zaten. Sobayı kurup yakmışlardı.

Bu parçada aşağıdaki değerlerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Vefakârlık
B) Yardımseverlik
C) Dürüstlük
D) Sorumluluk
E) Kanaatkârlık

6. Güneş, korkak ve titrek bir ışıkla bulutlardan sıyrıldı. Çocuklar sevindi. Titremeleri geçti. Tren ikinci defa ve yakında öttü. Sonra küçük bir tepenin arkasından çıkıverdi. Kız ayağa kalktı. Uyuşan ayaklarını salladı. Trenin geçişini seyretti. İstasyondaki tren uzun uzun öttü. Sofraya koştular. Fakat elleri çamurdu. Gülerek dereye indiler.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Anlatıcının düşünceleri iç konuşmalarla verilmiştir.
B) Olay hikâyesine özgü bir anlatım sergilenmiştir.
C) Yer yer betimlemelere başvurulmuştur.
D) Anlatılanlar, kronolojik akışa uygun sunulmuştur.
E) Öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır.

7. Feyyaz ne zaman daralsa Nedim Usta yetişir, onu saplandığı sıkıntılı düşüncelerden kurtarırdı. Nedim Usta, geniş yürekli biri değildi ama zorluklarla baş etmesini bilirdi. Sorulduğu zaman, "İman gücü azimim, iman gücü..." derdi.

"Yetişmek" kelimesi aşağıdakilerin hangisinde bu parçadaki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Köyde o sene bol meyve yetişmişti.
B) Bu ip kuyunun dibine zar zor yetişir.
C) Bu giysi yarına mutlaka yetişmeli.
D) Tam o sırada kardeşim imdadıma yetişti.
E) Vapura hepimiz son anda yetiştik.

8. Dört gün sonra beni kirazlı eve bir kere daha

I

çağırdılar. İhtiyar kadın epeyce iyileşmişti.

II

III

Bana kendi eliyle çay pişirmek için ısrar etti.

IV

Bu parçadaki numaralanmış kelimelerden hangileri tür bakımından aynıdır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) II ve IV

9. Dağa bahar gelmişti. Leylaklar kül serpili çiçeklerini açmışlar, ortalığa bayıltıcı kokularını saçıyorlardı. Yeşilliğin, hayatın gölgeleri yavaş yavaş

I

dağın eteğinden yukarıya doğru artarak yükseliyordu. Her yanda sular akıyordu; sular,

II

çakılların arasından bir takım tatlı sesler çıkarak akıyordu.

III

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangilerinin yazımı doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

10. Çocuklar arasından bir parmak kalktı. Kaymakam'ın oğlu Aydın, (I) en şıkları, (II) yüreklilikle bağırdı: Aysel sınıfımızın en çalışkanlarından öğretmenim, (III) dedi. Bütün başlar Aysel'e döndü. Kızın sarıya yakın, (IV) saçları ta beline kadar dökülüyordu. Sınıfın çalışkan kızı, (V) ne yapacağını bilemeden öylece bakışların ucunda kalmıştı.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

11. Bakıp imreniyorum akınına
Şehrin üstünden geçen bulutların
Belki gidiyorlardır yakınına
Rüyamızı kuşatan hudutların

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dörtlük nazım birimiyle yazılmıştır.
B) 11'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
C) Sarmal kafiye düzenindedir.
D) Tam ve zengin kafiye vardır.
E) "ına" ve "ların" sesleri rediftir.

12. Her şey yerli yerinde; masa, sürahi, bardak,
Serpilen aydınlıkta dalların arasından
Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak.

Bu dördlükteki kafiye örgüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çapraz   B) Düz   C) Mani tipi
D) Örüşük   E) Sarmal

13. I.

İçimde damla damla bir korku birikiyor;
Sanıyorum, her sokak başını kesmiş devler...
Üstüme camlarını hep simsiyah, dikeyor;
Gözüne mil çekilmiş bir âmâ gibi evler.

II.

Geçsin günler, haftalar,
Aylar, mevsimler, yıllar...
Zaman sanki bir rüzgâr
Ve bir su gibi aksın...

Numaralanmış dizelerin temaları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Devler	Zaman
B)	Sokaklar	Güneş
C)	Korku	Zaman
D)	Evler	Kuşlar
E)	Karanlık	Şarkılar

14. Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum.
Bu dağların en eski aşinasıdır soyum,
Bekçileri gibiyiz ebenced buraların.
Bu tenha derelerin, bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,
Her gün aynı pınardan doldurur destimizi
Kırlara açılırız çingiraklarımızla...

Bu dizelerde aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Didaktik   B) Epik   C) Lirik
D) Pastoral   E) Satirik

15. Aşağıdakilerin hangisinde “teşhis” sanatı vardır?

- A) Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına Nice bin atlı kapılmıştı fetih rüzgârına.
- B) Tohum saç, bitmezse toprak utansın! Hedefe varmayan mızrak utansın!
- C) Günler kısaldı. Kanlıca'nın ihtiyaçları Bir bir hatırlamakta geçen sonbaharları.
- D) Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler; Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler.
- E) İnsan bilir cihanda nedir ömrünün sonu; Ömründe bir dakikacık etmez hayâl onu.

16. Yüreklerden taşsın

Yine imanlar
İtri bestelesin Tekbir'ini
Na'tini Galip yazsın,
Mevlid'ini Süleyman'lar
Sütunları, kemerleri, kubbeleriyle
Geri gelsin Sinan'lar

Bu dizelerde millî ve manevî değerlerimizden hangisi öne çıkarılmıştır?

- A) İyimserlik
- B) Fedakârlık
- C) Tarih bilinci
- D) Sorumluluk
- E) İnsan sevgisi

17. Zamanla nasıl değişiyor insan!

Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnsanın zamanla değişimi konusu işlenmiştir.
- B) Söz tekrarları ve kafiyelerle ahenk sağlanmıştır.
- C) Şaşkınlık ve kaygı gibi duygu durumları belirtilmiştir.
- D) Sade bir dil ve konuşma üslubu vardır.
- E) Bazı varlıklara insana ait özellikler yüklenmiştir.

18. Hâlimden hoşnudum, düşkün değilim.

Süste senden elbet üstün değilim!..
Bahtıma mağrurum, küskün değilim,
Ne korkum ne hırsım ne telaşım var.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Ahenk ögesi olarak yarım kafiye kullanılmıştır.
- B) Çapraz kafiye dizilişiyle oluşturulmuştur.
- C) Pastoral nitelikler gösteren bir konu işlenmiştir.
- D) Kendini olduğu gibi kabullenme durumu vardır.
- E) Geleceğe dair umut ve beklentiler dile getirilmiştir.

19. Aşağıdakilerin hangisinde farklı türde sıfatlara yer verilmiştir?

- A) Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun.
- B) Hatırlatır uzayan dem çekişleri, rüzgâr.
- C) Mermer basamaklarda uçuşur beyaz tüyler.
- D) Nihaysiz çöllerin üstünden hep beraber
- E) Ürkmeden su içsinler yavaşça, susun, susun!

20. I.

Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı,
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı.

II.

Gideriz nur yolu izde gideriz
Taş bağırda, sular dizde gideriz
Bir gün akşam olur biz de gideriz
Kalır dudaklarda şarkımız bizim

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış dizelerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) 11'li hece ölçüsünün kullanılması
- B) Tema bakımından benzer olması
- C) Ahenk unsuru olarak nakarata yer verilmesi
- D) Benzetme sanatından yararlanılması
- E) Nazım biriminin beyit olması

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

CEVAP ANAHTARI

1. B
2. E
3. A
4. E
5. B
6. A
7. D
8. C
9. D
10. D
11. C
12. E
13. C
14. D
15. B
16. C
17. E
18. D
19. A
20. B